

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Autor scenariusza: Olga Lech

Blok tematyczny: Pokolenie

Scenariusz nr 1

I. Tytuł scenariusza zajęć: Moi przodkowie.

II. Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne.

III. Edukacje (3 wiodące): polonistyczna, społeczna, matematyczna.

IV. Realizowane cele podstawy programowej:

- **edukacja polonistyczna**
  - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji (1.1.a)
  - wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na I etapie edukacyjnym (1.1.c)
  - uczestniczy w rozmowach, zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdania, poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych (1.3.c)
- **edukacja społeczna**
  - identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami (5.2)
- **edukacja matematyczna**
  - odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII (7.13)

V. Metody:

- pogadanka;
- projektowania okazji edukacyjnych;
- dyskusja.

WŁĄCZ MYŚLENIE!

VI. Środki dydaktyczne:

- **do doświadczenia:** świeczki, mały i duży słoik;
- **inne:** słownik języka polskiego, słownik wyrazów bliskoznacznych, krzyżówka.

VII. Forma zajęć: indywidualna, grupowa.

VIII. Przebieg zajęć:

- **Część wprowadzająca – warunki wyjściowe.**
  - Uczniowie rozwiązują krzyżówkę z hasłem „PRZODEK”

1. piszesz nim w zeszycie
2. stolica Polski
3. mama, tata i ja
4. siostra mojej mamy to.....
5. w kalendarzu

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

6. dawne czasy to ....

7. na głowie króla

- **Zadania otwarte**

- Co oznacza wg was słowo „przodek”? Kogo zaliczamy do naszych przodków?

- **Część warsztatowa.**

- Sprawdzenie znaczenia słowa „przodek” w słownikach.
- Rozmowa na temat życia naszych przodków.

- **E – doświadczenie (załącznik do scenariusza zajęć).**

- **Pytania/ zadania/ inne czynności utrwalające poznane wiadomości:**

- dyskusja nt. jak wyglądało życie codzienne naszych pradziadków?
- do czego był wykorzystywany ogień?
- uczniowie siedzą w kręgu i kolejno dokończają podane zdanie: „ Gdyby nasi przodkowie żyli w naszych czasach, to....”
- uczniowie układają krótkie opowiadanie, które zapisują w zeszyte: „ Gdyby nasi przodkowie żyli w naszych czasach”.

- **Dodatkowe pytania/ zadania/ czynności dla:**

- **ucznia zdolnego:** Napisz opowiadanie na temat: „ Jak wyglądało życie mojego pradziadka/ prababci?”
- **ucznia dziewięcioletniego:** Zapisz nazwy miesięcy za pomocą cyfr rzymskich.

styczeń	
luty	
marzec	
kwiecień	
maj	

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

czerwiec	
lipiec	
sierpień	
wrzesień	
październik	
listopad	
grudzień	

- **ucznia wymagającego pomocy:** Z czym kojarzy ci się ognisko?
- **ucznia ośmioletniego:** Za pomocą cyfr rzymskich zapisz dzień i miesiąc swoich urodzin.
- **Podsumowanie zajęć**
  - Tworzymy rodzinę wyrazu "dziadek".
- **Propozycja zadania domowego.**
  - Proszę chętnych o przyniesienie zdjęć swojej rodziny.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Załącznik e - doświadczenia do scenariusza nr 1

I. Tytuł e-doświadczenia: Właściwości ognia – ciepło.

II. Zakres doświadczenia: Treści historyczne - znaczenia ognia w życiu naszych przodków.

III. Cel doświadczenia: Pokazanie właściwości ognia.

V. Hipoteza doświadczenia: Ogień miał bardzo duże znaczenie w życiu naszych przodków.

VI. Spodziewane obserwacje/wnioski ucznia: Nasi przodkowie wykorzystywali ogień do ogrzania domów, oświetlenia pomieszczeń, ochrony przed drapieżnikami. W dzisiejszych czasach nie ogrzewamy domów ogniem. Ogień kojarzy nam się z ogniskiem i pieczeniem kiełbasek.

VII. Wnioski z doświadczenia:

Nasi przodkowie wykorzystywali ogień do ogrzewania się, gotowania posiłków, odstraszenia dzikich zwierząt (dawał poczucie bezpieczeństwa).

Obraz	Dźwięk
Kamera na aktora.	Witajcie. Dzisiaj poznamy, te dobre właściwości ognia. Wiemy, że ogień jest bardzo niebezpieczny, często słyszymy o groźnych pożarach, w których giną ludzie. Nasi przodkowie „przyjaźnili” się z ogniem – dlaczego? Zaraz zobaczycie.
Aktor prezentuje rekwizyty niezbędne do przeprowadzenia doświadczenia (wykonujemy zbliżenia na poszczególne rekwizyty).	Do przeprowadzenia naszych doświadczeń potrzebne będą: pałaca się świeczka i słoik – do pierwszego doświadczenia Do drugiego natomiast – świeczka i lejek.
Aktor zapala świeczkę i przykrywa ją	Doświadczenie I : Zapaloną świeczkę

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

<p>słoikiem, po chwili delikatnie dotyka słoika.</p>	<p>przykrywamy słoikiem. Po chwili delikatnie dotykamy słoik. Słoik jest ciepły.</p> <p>Ogień daje nam ciepło.</p> <p>Teraz musimy odpowiedzieć sobie na pytanie jak zgasić świeczkę? Odpowiedź wydaje się bardzo prosta – zdmuchnąć. Zobaczcie czy wystarczy tylko dmuchać.</p> <p>Zapalamy świeczkę. Środek otworu lejka kierujemy na płomień. Dmuchamy przez lejek, próbując zgasić świecę.</p>
<p>Aktor zapala świeczkę i próbuje ją zgasić dmuchając w lejek.</p> <p>Kamera skierowana na rękę aktora.</p>	<p>Popatrzcie: pomimo silnego dmuchania, świeczka nie zgaśnie. Dlaczego?</p> <p>Ponieważ wydmuchiwane powietrze rozproszy się w stożkowej części lejka i ucieknie wzdłuż jego ścianek. Aby zdmuchnąć świeczkę za pomocą lejka, należy skierować jego brzeg w stronę płomienia.</p>
<p>Wniosek/ wyjaśnienie/ podsumowanie</p>	<p>Nasi przodkowie wykorzystywali ogień do gotowania posiłków, odstraszenia dzikich zwierząt (dawał poczucie bezpieczeństwa). Dawał również ciepło.</p>

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

